

Spoštovani udeleženci, spoštovane udeleženke kongresa, cenjeni gostje!

V osebno čast mi je, da vas lahko, pozdravim - v imenu Društva socialnih delavk in delavcev Slovenije.

Kongres je poseben dogodek za vse socialne delavke in socialne delavce, ko si vzamemo čas za srečanje drug z drugim, izmenjavo praks, metod dela, rezultatov raziskav pa tudi, naš skupni dogodek nam daje prostor, da izpostavimo probleme, s katerimi se srečujemo pri našem delu z namenom, da poiščemo sinergijo za delovanje naprej.

Na predhodnem kongresu smo se srečali pred tremi leti in medtem je Društvo, v letu 2017 - obeležilo 60 let od svoje ustanovitve. Za seboj imamo razvojno pot, čeprav slednja ni jasno načrtana, je polna vijug, vzponov in usihanj pa vendar – smo v skupini med prvimi ustanovljenimi strokovnimi združenji v svetu!

Kaj so temeljni kamni našega profesionalnega združenja - DSDDS? Tri mejnike sem izbrala iz društvene zgodovine: prvi sega v 60-ta leta – Društvo je sodelovalo pri izdaji prve strokovne revije Socialno delo; revija izhaja še danes - žal nismo več soizdajatelji, se je pa revija medtem preoblikovala v znanstveno revijo. Sedaj smo vključeni v uredniški svet in želimo vzpodbuditi tudi več objav s strani praktikov.

Drugi mejnik, ki ga želim izpostaviti, je – izjemno pomemben za vsako profesijo - kodeks etike. Kodeks smo imeli že leta 1975, obnovili smo ga po osamosvojitvi konec 90-tih let. Dobro je zapisan, saj velja še danes, čeprav je od njegove zadnje revizije znova minilo 20 let. Danes ga tako spet pregledujemo v luči sodobnega časa in priprav na povezave v mednarodno asociacijo socialnih delavcev, IFSW. Tudi letošnji kongres je povezan s temo etike v socialnem delu in v teh treh dneh bomo imeli veliko priložnosti pogledati sodobnost našega profesionalnega etičnega kodeksa in ga primerjati z globalnimi načeli.

Za društveni 3. temelj v njegovi zgodovini pa sem izbrala organiziranje kongresov. Starejši kolegi se morda spomnijo organizacije 3. jugoslovanskega kongresa socialnih delavk in delavcev na Bledu (1980). V naši samostojni državi Sloveniji pa smo s kongresno dejavnostjo znova začeli, ko smo pridobili fakulteto. Skupna organizacija kongresov med fakulteto za socialno delo in Društvom kaže na tesno prepletanje, sodelovanje, ko imamo priložnost, da se pilimo drug z drugim – s teorijo za prakso in s prakso za teorijo.

Tokratni kongres zarisuje probleme, ki jim v praksi socialnega dela kar nismo kos – v odnosu do uporabnikov smo še vedno razpeti med »korenčkom in palico«, čeprav vemo KAKO, ne zmoremo vedno izbrati tako kot bi bilo socialno delavsko... Kot profesija kličemo na pomoč – morda se je zgodilo prvič v zgodovini socialnega dela v Sloveniji, da praksa potrebuje več moči, pomoč pri udejanjanju socialnega dela. Ob tem pa je tudi socialno delo poklicano na pomoč; odpirajo se novi prostori socialnega dela, pričakovanja, da bo socialno delo pomagalo s svojimi rešitvami, pogledi:

- Tu so problemi migracij, begunstva, izključevanj, neenakosti, – vedno večji razpon je med tistimi, ki imajo in tistimi, ki nimajo; problemi revščine se v evropskem prostoru bohotijo – imamo že 113 milijonov revnih ljudi, ljudi na robu revščine ali socialno izključenih (poročja evropska mreža za preprečevanje revščine – EAPN).

- V globalnem svetu se z brezdomstvom srečujemo v povsem novih kategorijah – brezdomne postajajo velike skupine prebivalstva zaradi, terorizmov različnih vrst, porušenega naravnega ravnovesja, ko izginjajo naravni rezervoarji pitne vode in iz zemljevidov izginjajo vasi.

- Doma se soočamo z zapostavljenostjo starih ljudi, mladi pred prekarnostjo zaposlovanja odhajajo v tujino, prekarne zaposlitve so tudi med visoko izobraženimi ljudmi – ob tem, da nam poročajo državne statistike, da nam primanjkuje kadrov.

- Srečujemo se s prav posebnim problemom pri našem delu, slednje imenujem - *digitalna okupacija* – ko se v socialno delo vsiljujejo tehnološke rešitve tam, kjer jih ta profesija pravzaprav sploh ne potrebuje.

Tu pa so še problemi, s katerimi se socialno delo na ravni preventive do nedavna ni ukvarjalo, gre za ekološka vprašanja, problemi zdrave hrane, pitne vode – kar sodi, morda za naše razmere novo področje - globalnega socialnega dela. Kakor je pomembno izmenjevati teme našega domačega prostora, smo odprti v širši prostor, nosimo del odgovornosti za globalne probleme. Tudi tem temam smo na kongresu dali svoj prostor.

Poudarjamo, da je pomembno – povezovanje. Da smo povezani med seboj v državi in širše... Pri Društvu smo v zadnjem obdobju pridobili povezave s kolegi v Evropski uniji, držav nekdanje Jugoslavije in širše – v letu 2017 smo podpisali *Memorandum o sodelovanju s kolegi iz Irana*. Predstavljeni smo bili na spominskem forumu Vere. Usenovne v Kirgistanu. Nismo sami, to je dobro vedeti in še, da se socialno delo dobro razvija tako na vzhodu kot zahodu.

Vse te bližnje in daljne povezave nam dajejo potrditev, da je imeti svoje profesionalno društvo svojstven privilegij in potreba pri ohranjanju prakse profesionalnega socialnega dela.

Poseben dogodek, ki povezuje socialne delavke in socialne delavce po vsem svetu je *Dan socialnega dela*, ki ga vsako leto - tudi pri Društvu smo ta dan obeležili že leta 1998 - obeležujemo na tretji torek v marcu. Odzivamo se na skupne tematike, se povezujemo s članstvom, fakulteto in spodbujamo k aktivnostim. Letos smo *naš dan* povezali z letno in volilno skupščino društva s skupnim naslovom, sprejetim pri mednarodni zvezi socialnih delavcev (IFSW) -

Spodbujamo pomen medsebojnih odnosov! Tu smo razdelali odnose, ki jih imamo - med seboj, sedaj - na različnih ravneh. Še vedno se učimo razvijati odnose z institucijami, tako s tistimi, ki uokvirjajo naše delo in jih potrebujemo v oporo in pomoč, kot tistimi, s katerimi sodelujemo pri delu. Tu gre za potrebne spremembe, ki jih moramo v prid naši profesiji socialnega dela narediti - **v 69. členu zakona o socialnem varstvu** – moramo narediti jasnost – da bo v členu nedvoumen odgovor o tem, katera je temeljna stroka na področju socialnega varstva. *V letu 2020 je svetovni dan socialnega dela v torek, 17. marca 2020 in verjamem, da bomo do takrat imeli vsaj kakšen odgovor več.*

Vodilo novoizvoljenega vodstva našega Društva za letošnje in prihodnje leto (2019-2020) je tako prav geslo svetovnega dne socialnega dela - spodbujanje pomena medsebojnih odnosov – to želimo delati na vseh ravneh. Pri tem pa je pomembno – dogovarjanje. Tu pa se moramo zavedati, da je od dogovorjenega, pisno sprejetega dogovora in udejanjanja slednjega – dolga pot!

»Spodbujanje pomena medsebojnih odnosov je zato več kot promoviranje (v angleščini imamo namreč besedo – promotion), spodbujanje pomeni - videnje drugega, a hkrati imeti – moč - za vzpodbudo. Socialne delavke in socialni delavci pa nam poročate, da ste kot nosilci stroke prevečkrat povsem brez moči...«

Tako ne moremo mimo težav, ki jih socialnemu delu povzroča *reorganizacija* centrov za socialno delo. Na centrih se socialno delo postavlja v prakso v svojem temeljnem poslanstvu, pomagati ljudem, posamezniku in družini, v stiskah in težavah. Koliko je reorganizacija svoje poslanstvo - *na teren bližje ljudem* - udejanjila po enem letu, je kakšen napredek po prvem velikem razočaranju v preteklem letu, si bomo lahko v veliki meri izmenjali tudi na letošnjem kongresu. Enoznačnih rešitev ni, je pa naše orodje – še vedno – pogovor.

»Kaj lahko v Društvu naredimo?»

Naše vrste so se okrepile skoraj za petkrat, še vedno pa v najboljši meri združujemo do 10 % zaposlenih socialnih delavk in delavcev. Več kot nas je skupaj, več profesionalne moči lahko imamo, da lahko vsakdo izmed nas prispeva svoj delček znanja, pripravljenosti za skupno delo; da osvetlimo probleme, premaknemo stvari, da sodelujemo v razvoju naše profesije, v kateri radi delamo in znamo delati - z ljudmi za ljudi. Socialno delo postaja globalna praksa. Ni nam več potrebno po tihem razmišljati o tem, da so tudi globalne teme naše, sedaj lahko prispevamo svoje znanje v dobro posameznika, družine, skupine, skupnosti in sveta.«

Želim vam veliko profesionalnega užitka ob bogatem kongresnem programu, prijetno druženje in dobro počutje.

*mag. Danica HROVATIČ
predsednica DSDDS*